

Incidentele investering in vakmanschap van leraren op het gebied van de basisvaardigheden lezen, spellen en rekenen

Beknopt voorstel t.b.v. Groeifonds

31 mei 2021

Sinds jaar en dag laten onderzoeken zien dat de lees-, spellings- en rekenvaardigheid van Nederlandse kinderen achteruit gaat. Alle incidentele investeringen ten spijt lukt het ons als Nederland niet goed deze neerwaartse spiraal te keren. De kennis van de leraren over de ontwikkeling van basisvaardigheden is gefragmenteerd. Leraren constateren leerachterstanden bij hun leerlingen wel, maar hebben over het algemeen te weinig tijd, kennis- en vaardigheden om deze tijdig in te lopen of nog beter, te voorkomen.

Met de eenmalige investering uit het Groeifonds kunnen we ervoor zorgen dat er op iedere school een taalcoach start: een leerkracht met een ontwikkelopdracht op het gebied van de basisvaardigheden lezen, spelling en rekenen. De taalcoach stimuleert de visie- en kennisontwikkeling van het schoolteam als geheel en het vakmanschap van de leraren in het bijzonder en wordt daarbij gedurende 2 jaar intensief begeleid.

Deze aanpak verschilt van de taalcoördinatoren die begin deze eeuw op veel basisscholen werden aangesteld. Om de incidentele investering uit het groeifonds om te kunnen zetten in een duurzame verbeterslag, is het noodzakelijk dat de visieontwikkeling, kennisoverdracht en ontwikkeling van vakmanschap gericht is op het hele team, inclusief de schoolleiding en niet een persoon binnen de school. De opleiding van de taalcoach is slechts het startpunt. De intensieve begeleiding van de (externe) taalexpert als begeleider, vraagbak, kritische vriend en adviseur helpt bij de verankering van de kennis en helpt de taalcoach om gedurende twee jaar de 'ogen op de bal' te houden en niet afgeleid te worden door de dagelijkse uitdagingen in het onderwijs.

Niet alle scholen hebben een even intensief traject nodig. Scholen die al verder zijn hebben wellicht alleen behoefte aan een analyse en incidentele begeleiding van de taalcoach op specifieke thema's of van startende leraren. Andere scholen zijn gebaat bij ontwikkeling op alle fronten. De investering per school (PO/VO) zal daarom variëren van 30.000 euro tot 100.000 euro.

Bekend van eerdere vakgerichte interventies als de taalcoördinator, is dat met het vertrek van deze coördinator ook de kennis verdwijnt. Met deze aanpak denken we dit te voorkomen. Na de periode van 2 jaar is de taalcoach weliswaar de vraagbaak binnen de school geworden, maar het gehele team, inclusief directie heeft een stevige basis om zelf verder door te pakken. De kennis en vaardigheden op het gebied worden in 2 jaar op een planmatige wijze onderdeel van het vakmanschap van de leraar. Ook nieuwe leraren gaan direct bij de start van hun eerste baan in deze ontwikkeling mee. Door in een periode van 4 jaar alle scholen in Nederland op deze wijze te begeleiden voorkomen we verschillen tussen scholen. Dit gaat kansenongelijkheid tegen.

Om versnippering te voorkomen zal de verdere uitwerking van dit voorstel plaatsvinden in nauw overleg met het onderwijsveld, de besturenorganisaties en relevante organisaties die nu (vaak met OCW subsidies) actief zijn in en om de school. De eerste contacten zijn hiertoe al gelegd.

Over Onderwijsontwikkeling Nederland

Onderwijsontwikkeling Nederland is de vereniging van adviesbureaus voor onderwijs en jeugdhulp. Zij behartigt de belangen van adviesbureaus die werken binnen het primair, voorgezet en beroepsonderwijs en bureaus die werken op het snijvlak van onderwijs en (jeugd)zorg. De leden van Onderwijsontwikkeling Nederland vormen met elkaar een fijnmazig, landelijk dekkend netwerk. Onderwijsexperts, orthopedagogen en kinderpsychologen werken dagelijks samen met leerlingen, leraren, schoolleiders en schoolbesturen aan het continue proces van onderwijsontwikkeling. Met als doel dat ieder kind en iedere jongere het beste en meest passende onderwijs krijgt dat hij of zij nodig heeft en daarmee gelijke kansen heeft om zich te ontwikkelen.

In 2021 zijn 19 adviesbureaus voor onderwijs en jeugdhulp aangesloten bij Onderwijsontwikkeling Nederland. Voor meer informatie: www.onderwijsontwikkeling.nl.

Contactpersoon: Margreet de Vries, directeur-bestuurder mdevries@onderwijsontwikkeling.nl, 06-12379493